

מקום לגדול בו

מה שאדריכל יכול לעשות מגן ילדים

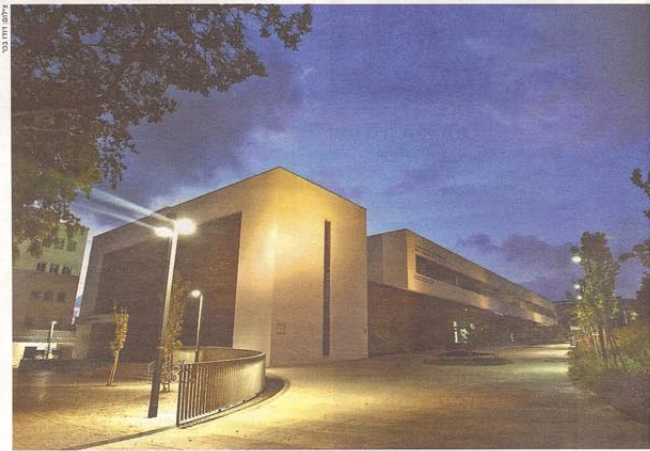
נועם דביר

את דלת הבנייה. לכן לא פלא שהילדים והוריהם מתאבקים בו מבטט ראשון. "זאת חוויה מאוד שונה מהגן שאנחנו מכירים", אומרת לנג'ירובוביץ. "יש את הנגים פה מסביב שכל אחד שוכר ריחן קרקע וברדך כלל זה צפוף ויש, או שמים קצת צבע ופתחים איזה דלת לגינה אחונית בין בניינים שחונקים אותך. פה יש חלל מודרני וחדש וחדש נעמית פתוחה. הבניין הזה עשה משהו טוב לשכונה. יש משהו באדריכלות שלו. אני חושבת שה' יכול לתת חוויה לילדים ולהורים להרבה שנים קדימה".

כדי לתדמורד ועשה הצפוף והתקפיב הרוק, החלו מייוליי'סכיה למקם את הנגים בשתי קומות. הנגים בקומה הראשונה פונים אל חצר רחבה שבקצה ניבטים בנייני ההסתדרות, עזר שוכניות בקומה השנייה נהנות מפרספת מקורה שמעניקה פרזמה מקיפה על העיר. את ארגו החולל הרגיל החליפו מרובי' ראש סינתטי, שמעוצבים כמעין גבעות ועמקים רכים. "הילדים אוהבים לשכב עליהם ולהסתכל דרך החורים הגדולים בתקרה לעבר השמים והעננים", מספרת שלי וקסלי, נגנת מרכז. "הם קוראים לזה 'התדרדרן'. הגבעות האלה מוכרות במידה רבה את השיפורים של דק העץ של נמל תל אביב, פרויקט ידוע אחד של האדריכלים.

וקסלי מספרת כי בהשוואה לנגי ילדים אחרים, הבניין ברמול'אורחוב מציע אמצעים מיוחדים כמו חדר אמנות ו'ג'מבורי וכמה גדולה המוקפת בחלל המבואה ומשתפת לכל היתרות. הלחנות שונים 'לחצי' מופיעים באופן חלקי בזוכיות צבעות שמשתקפת על איגוני החולל שבחצי 'זו' דומגת לדרך שבה הבניין יוצר גרזיים עברו הילדים. הם מסתקרים, זה מהוה עברום לחקך ולתגנמות.

עיצוב סביבת חינוכית חזר להיות נושא מרכזי בשיח האדריכלי בשנים האחרונות. יש מרינות מאף מפורשות לנשוא תקציבים מיוחדים. למשל בריטניה, שהכריזה על פרויקט בעלות של 45 מיליארד ליש'ט בשם 'Building Schools for the future' שכברוכו שיפוצן של בתי הספר קיימים בנייה של גמאות וחישים. אלה תוכניות מעודרות קמאה עם תקציבים מעודרי קמאה. וכקבב הצמטופפת הנוכחי של ישראל, רחל שנג המכיבות החינוכיות יצטרכו לעבוד שינוי. כנראה שחלק מבתי הספר אי ילאצו לעבוד מפורשה אפקית של קטפום גדול למרישה של מבנה אנכי, ברויח כמו מפרוקט של רמול'אורחוב. כי אך, כך המכיבה החינוכית צריכה לעמוד כנשאה מרכזי בסדר היום של העשייה האדריכלית בארץ. חרף כמה בעיות שתגללו בשנה הראשונה לפעילותה, בשררה התלוננה מפלית מרכז השרותים הקהילתיים לתוכי

אשכול הניגים בבית רמול'אורחוב בתל אביב. אחד ממבני החינוך המוצלחים שנבנו בישראל

התכנון הקונספטואלי של המתחם כבר באמצע שנות ה-90, אבל הבנייה החלה רק ב-2008 אחרי שורה של ניסויים בירוקרטיים ותקציביים. המרכז נפתח לבסוף לפעילות בראשות שנת הלימודים הקודמת. מרכז השרותים הקהילתיים הוא אחד ממבני התיבור המוצלחים ביותר שנבנו בישראל בשנים האחרונות. הוא מעוצב להפליא אבל נגיש ושימושי מאוד. משרד חנות מקופרת, כמעט ויקרית, אבל נבנה בתקציב מוערי. קנה המידה שלו מפליל לעבוד. גם ברה האנושית וגם ברה העיונית, ולהתחבר היטב לשרדת החינוכית האקונית המעמקים לאורך רחוב אורחובוב בתל אביב. מעל הכל הוא מצליח ליצור מקום איכותי ומשך כלב העיר. לאחרונה הוא אי זכה את מתכנניו בפרס רוקט, שמוענק לפרויקטים אדריכליים מצטיינים בעיר בתל אביב. 'בניין ציבורי, וירדתי למכיבה ולמשתמשים בר', כתבו עושי השופטים, 'המבטא את הערכים האדריכליים והליברליים מהטוב שבציבור שילוב של חרף עוצם ביצירת מרחב פשוט ומורכב גם הדי'. היוותת האלגנטיות של המרכז, המאפיינת בטיח לכן וכפרפת עץ (מעין גרסה מודרנית לשיכור' השמש הול' אביבים), מתחלפת בחללי פנים צבעוניים ברגע שפורבים

בעוד כמה ימים תתחיל מיכל רובוביץ, בת שש מתל אביב, את שנת הלימודים הראשונה בבית הספר היסודי. אמא שלה, מרב לרנ'ירובוביץ, מספרת כי ברומה להרבה ילדים אחרים גם למיכל היה קשה מאוד להפריד מהגן. "היא תדריעה לבקר", היא מספרת. את החובה הגדולה לגן הילדים, הממקם בפנת רחובות את רוצה להישאר עם, ואם לא להישאר, או לפחות הנגנת - אבל לא חרות מכל לעיצוב ויצא הדופן שלה כנראה שואת אתת מוסכיבות חינוכיות המעוצבות ביותר בארץ, אולי אפילו בעולם. גן הילדים יש מיכל הוא חלק ממרכז שירותים קהילתיים על שם מינה אברדרד גורמן, שכולל שני אנפים מומחשים ומספרתיים: אשכול נגים בן המש חוקת, האגן משרדים של מחלקת החינוח של העירייה. המרכז עצמו הוא רק חויה אחת במתחם ציבורי גדול יותר שמתוכנן לקום בין בנייני הודיע המועל (בית ההסתדרות) לבין גניסגיה העצילית, ועתיד לכלול אודיטוריום, מרכז ספרים, שטב צופים מגרל מנורים 25 קומות המסודרים מסביב לכיכר ציבורית. האדריכלים גנית אריאל מייוליי'סכיה, חיי בויתים ומכשדר, וכו תתחרות

התמונה: אריאל מייוליי'סכיה